

PROJECTNIEUWSBRIEF

nummer 1 april 2011

Vrijwilligersondersteuning tijdens de laatste levensfase voor bewoners van verzorgings- en verpleeghuizen in Midden-Holland

Overlijden, daar waar je de laatste jaren van je leven gewoon hebt omringd door liefdevolle zorg: dit wensen we iedereen toe. Dit geldt ook voor bewoners van verzorgings- en verpleeghuizen. Familie en mantelzorgers kunnen samen met de verzorging in de tehuizen helpen om het leven waardig af te sluiten.

De zorg in de laatste levensfase wordt ook wel palliatieve terminale zorg genoemd. Wanneer een bewoner in deze fase komt, bespreekt de EVV-er of de verzorgende met de bewoner en zijn of haar familie in hoeverre de aanwezigheid van de familie gewenst is. Wanneer de familie dit niet - of niet voldoende - kan invullen, dan kan de familie of de verzorgende een beroep doen op de vrijwilligers van de thuiszorggroep van Hospice en Vrijwillige Terminale Thuiszorg Midden-Holland. Goed opgeleide vrijwilligers van deze organisatie waken bij de terminale bewoner en ondersteunen daarmee de familie, zodat zij deze

periode goed door kunnen komen en niet overbelast raken. Ook voor bewoners die weinig of geen familie hebben, is deze vorm van ondersteuning zeer waardevol. Familie, verzorging en vrijwilligers kunnen op deze manier bijdragen aan een mooie rustige laatste periode waarbij liefdevolle zorg en aandacht geboden wordt.

Ervaringen

In het eerste jaar van dit project (duur twee jaar) zijn bij 19 bewoners van verzorgings- en verpleeghuizen vrijwilligers aanwezig geweest. Op dit moment staat de teller op 26. De ervaringen van families en verzorgenden zijn bijzonder positief. De stille aandacht en de lastenverlichting die hiermee geboden wordt aan families en verzorgsters wordt als zeer ondersteunend ervaren. Enthousiaste verhalen maken dat steeds vaker een beroep gedaan wordt op deze bijzondere waardevolle vorm van vrijwilligerswerk.

Ondersteuning

Mevrouw de Jong is 92 jaar en weet dat zij op korte termijn zal overlijden. Zij heeft twee kinderen: de dochter woont in Zuid-Frankrijk en de zoon met zijn vrouw in een dorp dichtbij. Mevrouw is bedlegerig, vindt het moeilijk om lang alleen te zijn, is vaak angstig en heeft behoefte aan iemand die aan haar bed zit en soms met haar

praat. De dochter heeft van de verzorgende gehoord van de ondersteuning die vrijwilligers kunnen bieden en vrijwilligster Liny komt nu twee keer in de week een middag bij mevrouw. Liny: "Als ik kom is zij echt blij dat ik er ben. We praten soms over vroeger en over hoe het nu met haar is, maar vaak zit ik gewoon rustig aan haar bed, houd haar hand vast

of zing wat voor haar. Zij wordt dan rustig en ik ben hier graag."

De zoon heeft Liny ontmoet en vindt haar een lieve vrouw die goed bij zijn moeder past: "Het is een mooie eenheid zoals zij daar samen zitten. En voor ons als familie is het zo'n mooie aanvulling. Wij staan er nu niet alleen voor."

(De personen op de foto's zijn niet de personages uit het verhaal.)

Informatie over het project

Uit een tussenevaluatie blijkt dat families/mantelzorgers en verzorgenden zeer positief zijn over deze vorm van ondersteuning. Indien er veel hulp nodig is, kunnen er meerdere vrijwilligers worden ingezet.

Op dit moment wordt nagegaan op welke wijze de vrijwilligersondersteuning en de coördinatie daarvan na de projectfase (november 2009 – november 2011) voortgezet kan worden.

Zorgaanvraag

Een vraag om vrijwilligersondersteuning kunt u neerleggen bij:
Hospice en Vrijwillige Terminale Thuiszorg Midden-Holland
Ridder van Catsweg 67, 2803 NA Gouda.
Telefoon: 0182-358199.

Het traject

- De bewoner gaat achteruit en de arts geeft aan dat de bewoner in de terminale fase is.
- De EVV-er overlegt met de familie. Afspraken worden gemaakt rondom de zorg en de mogelijkheid van de familie om extra aanwezig te kunnen zijn om deze laatste fase goed te laten verlopen.
- De EVV-er vertelt de familie over de mogelijkheid vrijwilligers te vragen om aanvullend aan de familie aanwezig te kunnen zijn bij hun familielid. Hij of zij geeft de folder aan de familie.
- De familie of de EVV-er neemt contact op met de coördinator. Binnen 24 uur vindt een intakegesprek plaats bij de bewoner met de familie, de EVV-er en de coördinator.
- Besproken wordt hoeveel ondersteuning van vrijwilligers gewenst is om te zorgen dat familie en bewoner een goede laatste periode in kunnen gaan. De coördinator benadert een vrijwilliger die goed past in de situatie. Veelal start de komst van de eerste vrijwilliger diezelfde of de volgende dag. In beperkte mate is ook aanwezigheid in de nacht mogelijk.
- De EVV-er, familie en coördinator blijven met elkaar in contact.
- Na afloop vindt er een evaluatie plaats.

Colofon

Dit project wordt mogelijk gemaakt door samenwerking van Hospice en Vrijwillige Terminale Thuiszorg Midden-Holland, Vierstroom, Zorgpartners Midden-Holland en de Zellingen.

Samenstelling nieuwsbrief: Elly van Tol namens de projectgroep en Hans van der Veen.

Informatie

Meer informatie vindt u op www.hospicemiddenholland.nl

Dit project wordt mogelijk gemaakt door subsidies en schenkingen van Stichting Vrienden voor Welzijn en Zorg Midden-Holland, Rabobank Gouwestreek en Zorgkantoor/NZ/a.

Ervaringen

Een dochter vertelt: “Toen de verzorgster mij vertelde dat wij ondersteuning konden krijgen van geschoolde vrijwilligers die aanwezig konden zijn bij onze vader die ging sterven, viel er een last van onze schouders. Het was zo fijn dat vrijwilligers het waken van ons konden overnemen! Wij konden dan even met een gerust hart naar huis om even uit te rusten. Wij wisten dat de verzorgsters goed voor onze vader zorgden en de vrijwilliger zat in alle rust aan zijn bed. Dit gaf een goed gevoel in deze laatste dagen.”

Een vrijwilliger: “Hier zo stil aan het bed te zitten van iemand waarvan het leven voltooid is. Ik hou haar hand vast, laat voelen dat ik aanwezig ben in deze laatste uren. Dit is voor mij ‘er zijn’. Ik ervaar het als bijzonder dat ik dit mag doen. De verzorging en de familie vertellen dat zij zich gesteund voelen door mijn aanwezigheid, mooi toch?”

Een verzorgster vertelt: “Je wilt terminale mensen gewoon niet alleen laten zijn, de familie kan dit niet altijd oppakken en dan is het fijn dat wij een beroep kunnen doen op deze vrijwilligers. Zij zijn echt geweldig. Als je weet dat een vrijwilliger aanwezig is bij een ernstig zieke bewoner geeft dat ons de rust om ook onze aandacht te kunnen geven aan de overige bewoners. Deze rust straalt door over de hele afdeling.”